

Vitar Drinković: *Povratna informacija 1.2*

Izložba *Povratna informacija 1.2* prirodan je slijed umjetničkog istraživanja komunikacije i percepcije umjetnika Vitra Drinkovića koji svoj rad izvodi na razmeđi znanosti i umjetnosti, ali i direktan nastavak na izložbu *Povratna informacija* održanu u Splitu i Jelsi 2018. godine. Verzija 1.2 kulminacija je autorove dosadašnje preokupacije načinima i oblicima komunikacije, ali i stvaranjem okolnosti i preduvjeta koji je redefiniiraju. Drinkovićevo istraživanje ne započinje 2018. godine, već u studentskim danima kad prvi put preuzima ulogu inicijatora postavljajući uvjete koji uzrokuju određenu reakciju: u svom radu *Conditions, Circumstances*, Drinković, s ciljem odmicanja od svog dotadašnjeg medija (skulpture) i pronalaženja novih načina sagledavanja i bavljenja tematikom, omogućava pojavu plijesni na, između ostalog, koncentratu rajčice i zapakiranom vlažnom kruhu. Ovaj eksperiment navodi ga na promišljanje vlastitog „pakiranja“ te okretanje pokretaču i aktivatoru uvjeta u njegovom životu. Svoje eksperimente s godinama dovodi do složenih tehnoloških rješenja koja postavlja pred promatrača u obliku instalacija: *Biljno sljepilo, Konduktivnost percepcije i Emoji skener*.

Oznaka *1.2* u nazivu nužno označava samo jednu od postaja, odnosno jedan oblik prototipa unutar istraživačkog procesa koji autor smatra trenutačno zaokruženim. Drinkovićev eksperimentalni proces počinje s otkrivanjem jednostavnih stetoskop *DIY* estetike, a završava *softwareskim* programiranjem naprave za izdavanje izravne povratne informacije koja na promatrača djeluje emotivno i poticajno, inicirajući u osobi misli o nevidljivim biološkim zbivanjima, primarno u našem tijelu, a zatim i komunikaciji koju svakodnevno vodimo sa svime oko nas.

Posjetitelj ulaskom u galeriju stupa u umjetnikov privremeni laboratorij, ispunjen njegovim komunikacijskim izumima koji, svaki na svoj način, stvaraju sebi svojstvenu povratnu informaciju. Svaku instalaciju čini zaseban skup postavljenih uvjeta pred koje nas autor stavlja. Jedan od uvjeta čini i prisustvo čovjeka čija reakcija postaje svojstvenim dijelom rada. Kao polazišnu metodu u otkrivanju tjelesnih procesa, umjetnik koristi jednostavni poligraf koji podatke o tjelesnim promjenama izražava bojama. Upravo takva je instalacija *Konduktivnost percepcije* koja nas podsjeća na vlastito postojanje: naprava radi sukladno disanju svog neverbalnog sugovornika. Na taj način postajemo apsolutno svjesni svakog udisaja i izdisaja koji stvaraju čitav spektar boja pred našim očima, a time i fizičke prisutnosti prsnog koša, pluća, srca

i svakog organa koji omogućava naše postojanje ovdje i sada. Na sličan nas način *Biljno sljepilo* čini svjesnima s kim dijelimo okoliš. Razmišljajući o osjetljivosti biljaka na podražaje, umjetnik je odlučuje ispitati poligrafom na tragu metoda CIA-inog specijalista za ispitivanje iz 1960-ih godina, Clevea Backstera. Prikazujući te promjene izmjenom obojenog svjetla na reflektorima koji okružuju *figus elasticu* on nastoji u promatraču ukinuti takozvano „biljno sljepilo“ (Wandersee, Schussler) i ukazati na okolinu i sve njezine elemente kao aktivne, a ne pasivne i dekorativne. Sve što se odvija u izložbenom prostoru budno promatra senzorno oko *Emoji skenera*, u kojem se nazire nastavak istraživanja. On prikuplja statističke podatke koji mogu biti manipulirani voljom posjetitelja što ih možda čini faličnima, a možda savršenima za nastavak autorovog propitivanja okoline, uvjeta, komunikacije i, konačno, stvaranja dijaloga.

Sve njegove naprave unutar instalacija stvaraju nusproizvode od kojih se najprije javlja komunikacija među ljudima u prostoru. One pomažu da probudimo svijest o biološkim reakcijama općenito – od izraza lica, preko disanja sve do bioloških reakcija koje nisu naše već se odvijaju oko nas. Pretvarajući nevidljive procese u snažne vizualne impulse, trgaju nas iz automatizma svakodnevice i suočavaju s prolaznom stvarnošću.

Klara Petrović